

Rantojen, kotisatamien, talviuintipaikkojen ja uimarantojen pelastautumisvarusteet

<http://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/2883-2/>

Kotisatamat

Merenkululaitos jakaa pienvenesatamat kahteen eri luokkaan: koti- ja käyntisatamiin. Edellisessä säilytetään veneitä ja jälkimmäisessä asioidaan tai yövytään veneellä liikuttaessa. Kotisatamat ovat veneilysatamia, jotka palvelevat taajamien ja niiden lähiympäristön asukkaita, tarjoavat monipuolisen palvelun ja on pääasiassa tarkoitettu veneiden säilyttämiseen vedessä ja maalla. Näitä ovat esim. veneseurojen satamat, kunnalliset ja kaupalliset venesatamat.

Sataman turvallisuusvaatimuksiin vaikuttavat mm. seuraavat seikat:

- Satamaluokka
- Sataman koko ja muoto: mitä enemmän venepaikkoja on tai mitä pitemmät laiturit ovat ulospäin, sitä suuremmat ovat myös vaatimukset.
- Sijainti: mitä kauempana lähimmästä pelastusyksiköstä satama on, eli mitä pitempi on avunsaantiin kuluva aika, sitä korkeampi varustelutaso on oltava.
- Käyttö: muut alueella mahdollisesti liikkuvat vesikulkuneuvot, kuten kanootit, soutuveneet ja vesiskootterit.

Varustelutaso ja mitoitus

TIKKAAT

- 25 metrin välein tikkaita, jos veden syvyys on yli 1 m kiinteässä laiturissa tai jos ponttonilaituri nousee yli 30 cm vedenpinnan yläpuolelle.
- Tikkaat on merkittävä heijastavasti ja näkyvästi. Niiden on sijaittava sellaisella korkeudella veden pinnan alapuolella, että niitä pitkin pystyy kiipeämään ylös.
- Tikkaiden väri: Traffic yellow RAL1023

PELASTUSRENKAAT JA VENEHAAT

- Enintään 50 m etäisyydellä jokaisesta laiturin venepaikasta.
- Pelastusrenkaiden on oltava heijastavia, väriltään punaisia, oransseja tai keltaisia. Niissä on oltava noin 25 m pitkä kelluva köysi. Pelastusrenkaiden sijainti on merkittävä selkeästi.

- Helsingissä käytetään usein pelastusvälinepylväitä, jotka sisältävät seuraavat tarvikkeet:
  - Kelluvat tikkaat 4000 mm, SOLAS-hyväksyty pelastusrenkas heittoköydellä, pelastushaka viirillä
  - AxxA-Tech Oy tai vastaava
- Venehakojen on oltava kelluvia ja vähintään 2 m pitkiä.

PELASTUSVENEET

- Pelastusveneen olisi oltava jatkuvasti käyttövalmiina. Sen varustuksiin kuuluvat aivot, venehaka, äyskäri, veitsi, heittoliina, pelastusrenkas, hinausköysi ja vähintään kahdet pelastusliivit. Alueellisesti suurissa satamissa veneen olisi oltava varustettu moottorilla ja käsisammuttimella.

Uimarannat

Uimarantojen varuste- ja palvelutaso vaihtelee käytön mukaan. Käyttöön vaikuttavat paikka, väestöpohja, maantieteellinen sijainti ja tästä seuraava käyttökauden pituus sekä uimarannan koko ja saavutettavuus. Uimaranta on paikka, joka on nimenomaisesti kartassa tai mainoksessa osoitettu uintiin soveltuvaksi, yleiseen käyttöön tarkoitetuksi ja jonka varusteista, kunnosta ja ylläpidosta joku tahoo vastaa.

Varusteet

- Pelastusrenkas ja heittoliina
- Merkitty rantavalvojan tuoli ja varustelaatikko

Suosittelvat varusteet

- Pelastusvene
- Turvallisiksi todetut uintialueet merkitään poijuin tai erikoistapauksissa rataköysin

Talviuintipaikat

Yksinkertaisimmillaan talviuintipaikka sisältää lämpimän pukusuojan, avannon ja avantoon johtavat portaavat. Mikäli talviuintipaikka on tarkoitettu yleiseen käyttöön, sitä koskevat samat määräykset kuluttajapalvelujen turvallisuudesta kuin yleisiä uimarantoja. Talviuintipalveluja tarjoava on vastuussa siitä, että palvelu on turvallinen. Ks. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ohjeet talviuintipaikkojen turvallisuudesta.

Varusteet

- Pelastusrenkas ja heittoliina tulee sijoittaa helposti saataville avantoon johtavien portaiden luo. Isompien talviuintipaikkojen yhteydessä on suositeltavaa olla pelastusvene.
- Ensiapukaapin tulee olla näkyvällä paikalla. Ensiapukaapin tulee sisältää vähintään

desinfiointiainetta, sideharsoa, laastaria, kylmäpusseja, hypotermiapussi ja elvytysmaski.

- Ulos sijoitettava turvataulu, jossa pitää olla ainakin talviuintipaikan katuosoite tai muu osoite ja paikkakunnan nimi, yleiset hätänumerot ja ohjeet avun hälyttämisestä/opastus lähimmälle puhelimelle sekä talviuintipaikan huollosta vastaavan tahon yhteystiedot.
- Kulkuteillä, laiturilla ja avannon lähellä tulee olla riittävä valaistus

Muut rannat

Yleisten alueiden rantarakenteet suunnitellaan kohdekohtaisten suunnitteluperusteiden mukaisesti olemassa olevaa suunnitteluohjeistusta soveltaen.

Kuvat

Pelastusvälinepylväs. Kuva Axxa Tech Oy.

Lisätiedot ja -lähteet

- Venesatamien turvallisuusohjeet, Merenkululaitoksen julkaisuja 3/2007
- Veneilysatama RT 998-241. Rakennustietosäätiö 1975.
- Uimarannat ja talviuintipaikat RT 97-10942
- Kuluttajaturvallisuuslaki 22.7.2011/920
- Valtioneuvoston asetus kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista 23.6.2004/613

Katso myös

[Laitureiden rakenteet](#)

Hakusanat

[laituri](#), [satama](#), [ranta](#), [tikkaat](#), [pelastautumistikkaat](#), [pelastautuminen](#), [pelastusrengas](#), [satama-allas](#), [kotisatama](#), [heittoliina](#), [avanto](#), [talviuintipaikka](#)